

Linnéuniversitetets yttrande över promemorian Ett digitalt utvecklingsstöd till vissa tidskrifter (Ds 2024:4)

Linnéuniversitetet avger härmed sitt yttrande med anledning av promemorian Ett digitalt utvecklingsstöd till vissa tidskrifter (Ds 2024:4).

Sammanfattning

I huvudsak är förslaget till ett nytt digitalt utvecklingsstöd för vissa tidskrifter genomtänkt och välanpassat till rådande villkor för olika medier i den snabba digitala transformationen. I Linnéuniversitetets remissvar till Ds 2022:14 *Ett hållbart mediestöd för hela landet* underströks behovet av att bibehålla men uppdatera innovations- och utvecklingsstödet för medier. Det nu föreslagna digitala utvecklingsstödet utgör just en sådan välbehövlig och av olika tidskrifter efterfrågad ny stödform.

Vi vill dock påpeka att kravet på att en tidskrift som ansöker om stödet ”har långsiktiga ekonomiska förutsättningar för att bedriva sin verksamhet på affärsmässiga grunder” är i detta sammanhang ohemult formulerat. Se avsnitt 2 nedan.

Vi anser också att det nu föreslagna stödet dels borde kunna betalas ut under minst 5 år och att den maximala stödsumman borde vara betydligt högre än i förslaget. Detta även för att åtminstone delvis kompensera tidskrifter för det nu uteblivna allmänna mediestödet som i huvudsak fokuserar på lokaljournalistik och dagstidningar. Se avsnitt 3 nedan.

I övrigt ställer sig alltså Linnéuniversitetet bakom förslaget i sin nuvarande form.

Förutsättningar för stöd (7.3)

De krav på tidskrifter som har rätt att erhålla stödet är i huvudsak berättigade. Vi sympatiserar med kravet på att en tidskrift som ansöker om stödet ”inte *väsentligt* verkar mot grunderna för det demokratiska styrelseskicket” men vill ändå flagga för att det i praktiken kan vara svårt för beslutsfattande myndighet att tillräckligt snabbt och rättssäkert bedöma om tidskriften på något sätt inte uppfyller detta krav.

Det som vi främst reagerar mot är att kravet på att tidskriften måste ha ”långsiktiga ekonomiska förutsättningar för att bedriva sin verksamhet på affärsmässiga grunder”. Det är i detta kulturpolitiska sammanhang grundlöst. Många tidskrifter drivs idag som en hybrid mellan mer eller mindre regelrätt affärsverksamhet och ett klassiskt ideellt massmedium i skalan kommersiell – ideell journalistik. Att ändå kunna visa upp en övertygande långsiktig ekonomiskt hållbar affärsmodell är helt enkelt inte möjligt för en del av tidskrifterna. Samtidigt finns många tidskrifter även till för att befrämja en socialt och miljömässigt hållbar utveckling där tidskriftens egen ekonomi på sikt inte är det enda framåt drivande perspektivet.

Stödberättigade insatser (7.4)

En stor del av Sveriges tidskrifter har en rätt ålderstigen läsarkrets som än så länge helst läser sin tidskrift på papper och inte i första hand enbart digitalt. Därför nödgas en del tidskrifter utarbeta långa konverteringsstrategier för att på sikt få läsarna att acceptera en heldigital utgivning och samtidigt kunna konvertera nya digitala besökare på sajten eller sociala medier till prenumeranter. Detta kräver bl.a. ökad journalistisk transmedialitet med frekvent och omedelbar interaktivitet i olika former utgående från olika läsargrupperns preferenser och uppfattning av hur de vill bli uppmärksammade och belönade för sina insatser. En tids- och resurskrävande digital men helt avgörande utvecklingsstrategi som de flesta tidskrifter i dagsläget inte har möjlighet att verkställa.

Därför borde det nya utvecklingsstödet kunna utbetalas i minst 5 år och den maximala stödsumman vara betydligt högre än det föreslagna. Detta även för att åtminstone delvis kompensera tidskrifter för det nu uteblivna allmänna mediestödet som ju i huvudsak fokuserar på lokaljournalistik och dagstidningar.

Yttrandet har beretts av universitetslektor Ari Nykvist vid institutionen för medier och journalistik och journalist Annika Hamrud vid Medieinstitutet Fojo på fakulteten för konst och humaniora.